

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 24. 6. 1998

Časová verzia predpisu účinná od: 21. 7.2020

Obsah dokumentu je právne záväzný.

**194**

**ZÁKON**

z 13. mája 1998

**o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení  
zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský  
zákon) v znení neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

## **Čl. I**

### **Základné ustanovenia**

#### **§ 1**

(1) Tento zákon upravuje

- a) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vykonávajúcich šľachtenie alebo plemenitbu hospodárskych zvierat a zveri z chovu, ktorých účelom je zveľaďovanie, zlepšovanie úžitkovosti a konkurencieschopnosti hospodárskych zvierat,
- b) ochranu, zachovanie a využívanie genetických zdrojov hospodárskych zvierat,
- c) štátny plemenársky dozor.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na šľachtenie a plemenitbu hospodárskych zvierat na pokusné a výskumné účely ani na obchodovanie s nimi, ich spermou, vajíčkami a embryami.

#### **§ 2**

(1) Šľachtenie je zlepšovanie úžitkových a iných znakov a vlastností hospodárskych zvierat selekciou a plemenitbou.

(2) Plemenitba je cieľavedomé rozmnožovanie hospodárskych zvierat.

(3) Kríženie (hybridizácia) je metóda šľachtienia a plemenitby hospodárskych zvierat s použitím pripárovania zvierat patriacich k populáciám, ktoré sa odlišujú svojím genofondom.

(4) Hospodárskymi zvieratami sú zvieratá podčeľade Bovinae vrátane rodu zubor a rodu tur (ďalej len „hovädzí dobytok“), zvieratá druhov kôň a somár a ich kríženec (ďalej len „koňovité zvieratá“), ošípané, ovce, kozy, králiky, kožušinové zvieratá, hydina, vtáky, včely medonosné a druhy sladkovodných rýb okrem rýb okrasných, ktoré sú hospodársky významné. Hospodársky významné zvieratá sú tie, ktoré sú chované na účely ich ekonomického zhodnotenia.

(5) Chov je skupina hospodárskych zvierat alebo jednotlivé zvieratá chované v určitom zariadení a mieste u chovateľa, ktorým je na účely zápisu do plemennej knihy alebo plemenného registra

fyzická osoba alebo právnická osoba; na tomto zariadení a mieste sa vykonávajú činnosti súvisiace s plemenitbou a šľachtením.

(6) Šľachtiteľský chov je chov určený na produkciu čistokrvných plemenníkov alebo hybridných plemenných kancov, alebo čistokrvných plemenníc na účely zlepšovania genofondu príslušného plemena.

(7) Chránený chov je chov určitého, spravidla zánikom ohrozeného plemena hospodárskych zvierat, ktorého účelom je zachovanie jeho genofondu a historickej hodnoty.

(8) Plemeno je populácia hospodárskych zvierat rovnakého druhu a rovnakého fylogenetického pôvodu vyznačujúca sa spoločnými charakteristickými znakmi a stálymi vlastnosťami, ktoré v nezmenených podmienkach prenášajú na svoje potomstvo, odlišujúca sa aspoň v jednom znaku alebo vlastnosti od ostatných populácií. Početnosť jedincov populácie tvoriacich plemeno musí umožňovať jej autoreprodukciiu.

(9) Čistokrvné plemenné zviera je každé hospodárske zviera, ktorého rodičia a starí rodičia sú zapísaní v plemennej knihe toho istého plemena alebo podmiennečne zapísaní a ktoré je tiež v nej zapísané alebo podmiennečne zapísané, alebo spĺňa podmienky jeho zápisu.<sup>1)</sup>

(10) Plemenné zviera je zviera zapísané v plemennej knihe alebo v plemennom registri a jeho priame potomstvo.

(11) Hybridné plemenné zviera je zviera, ktoré je produktom kríženia medzi

- a) čistokrvnými plemennými zvieratami genotypovo odlišných druhov, plemien alebo ich línií,
- b) hybridnými zvieratami navzájom,
- c) čistokrvnými plemennými zvieratami a hybridnými zvieratami.

(12) Chovné zviera je zviera zaradené do plemenitby s vydaným osvedčením o identite, ktoré nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera.

(13) Úžitkové zviera je zviera, ktoré nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera alebo pre chovné zviera.

(14) Plemenná kniha je kniha, kartotéka alebo údajové médium, ktoré vedie združenie chovateľov, šľachtiteľská organizácia<sup>1a)</sup> alebo uznaná chovateľská organizácia, alebo poverená chovateľská organizácia, ak ide o koňovité zvieratá, aj poverená plemenárska organizácia, v ktorom sú zapísané alebo podmiennečne zapísané čistokrvné plemenné zvieratá určitého plemena s uvedením ich predkov okrem zvierat uvedených v odseku 16 podľa kritérií uvedených v osobitných predpisoch.<sup>1b)</sup> Pre každé plemeno podľa tohto odseku sa zriaďuje a vedie jedna plemenná kniha.

(15) Plemenný register je kniha, kartotéka alebo údajové médium, ktorý vedie chovateľský podnik, uznaná chovateľská organizácia alebo poverená plemenárska organizácia, v ktorom sú zapísané alebo podmiennečne zapísané hybridné plemenné zvieratá podľa kritérií uvedených v osobitných predpisoch.<sup>1c)</sup>

(16) Plemenárska evidencia je kniha, kartotéka alebo údajové médium, ktoré vedie uznaná chovateľská organizácia alebo poverená plemenárska organizácia a v ktorom sú zapísané alebo podmiennečne zapísané čistokrvné plemenné ryby, včely medonosné, králiky, hydina, bežce a kožušinové zvieratá určitého plemena s uvedením ich predkov. Pre každé plemeno podľa tohto odseku sa zriaďuje a vedie jedna plemenárska evidencia.

(17) Osvedčenie o identite, pôvode a príslušnosti je doklad sprevádzajúci čistokrvné plemenné zvieratá alebo hybridné plemenné zvieratá, ich spermu, vaječné bunky, embryá a násadové

vajcia,<sup>1d)</sup> vystavený združením chovateľov, šľachtiteľskou organizáciou,<sup>1a)</sup> uznanou chovateľskou organizáciou alebo poverenou plemenárskou organizáciou.

(18) Zootechnická kontrola je kontrola určená na zlepšenie chovov spočívajúca v kontrole hospodárskych zvierat alebo v preskúmaní vydaných dokladov na hospodárske zvieratá.

### § 3

(1) Starostlivosť o rozvoj šľachtenia a plemenitby zahŕňa najmä

- a) úlohy štátnych orgánov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- b) zdokonaľovanie a vykonávanie rozhodujúcich úkonov kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat zahŕňajúce systematické zisťovanie a vyhodnocovanie údajov (ďalej len „evidencia“) požadovaných na hodnotenie priamych a nepriamych úžitkových vlastností hospodárskych zvierat,
- c) zdokonaľovanie a vykonávanie kontroly dedičnosti priamych a nepriamych úžitkových vlastností a kontroly dedičnosti zdravia zahŕňajúce kontrolné a testovacie systémy používané na odhad plemennej hodnoty zvierat a zdravia hospodárskych zvierat,
- d) stanovenie šľachtiteľského programu, ktorý obsahuje program šľachtenia a plemenitby určitého druhu alebo plemena čistokrvných hospodárskych zvierat s vytýčeným chovným cieľom, metódami a postupmi jeho realizácie,
- e) ochranu genofondov ohrozených populácií a vytváranie génových rezerv hospodárskych zvierat, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú samčie a samičie hospodárske zvieratá, pohlavné bunky, zygoty a embryá ohrozených plemien, typov a línii, ktoré je potrebné zachovať na ich prípadné budúce využitie v šľachtení alebo na výskumné ciele,
- f) overovanie pravosti pôvodu plemenných zvierat objektívnymi biologicko-genetickými metódami,
- g) zabezpečenie a vedenie centrálneho registra plemenárskych údajov, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú predpísaným spôsobom získané a evidované údaje, ktoré identifikujú chovateľa, chov, plemeno, skupinu v plemennej knihe, hospodárske zviera a jeho skupinu, pôvod, úžitkovosť a plemennú hodnotu a ich uchovávanie,
- h) vedenie plemenných kníh,
- i) vedenie plemenných registrov,
- j) vedenie plemenárskej evidencie,
- k) vydávanie osvedčení o identite, pôvode a príslušnosti podľa § 2 ods. 17,
- l) zapojenie sa do medzinárodných systémov genetického hodnotenia hospodárskych zvierat (ďalej len „kontrola dedičnosti“).

(2) Úlohy starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby v populáciách a chovoch hospodárskych zvierat plnia Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a fyzické osoby alebo právnické osoby spĺňajúce podmienky uvedené v § 5 a 6.

### § 4

#### Podmienky výkonu šľachtenia a plemenitby

(1) Šľachtenie v populáciách a chovoch hospodárskych zvierat a plemenitbu môže vykonávať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má

- a) príslušné technické zariadenia a odborne spôsobilých zamestnancov na výkon starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby a
- b) zabezpečený dostatočný rozsah testovania vlastností a znakov hospodárskych zvierat a

c) zabezpečený dostatočný rozsah plemenníkov na insemináciu alebo prirodzenú plemenitbu u chovateľov (ďalej len „zmluvné chovy“),  
a ktorej vydalo ministerstvo oprávnenie na šľachtenie a plemenitbu (ďalej len „plemenárska organizácia“).

(2) Ministerstvo vydá oprávnenie na šľachtenie a plemenitbu (ďalej len „oprávnenie“) fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá spĺňa niektorú z podmienok uvedených v odseku 1, na základe žiadosti.

(3) Žiadosť na vydanie oprávnenia obsahuje

- a) identifikačné údaje žiadateľa,
- b) personálne, materiálno-technické a ekonomické zabezpečenie požadovanej činnosti,
- c) stanovisko poverenej plemenárskej organizácie (§ 5 ods. 1) k žiadosti,
- d) stanoviská uznaných chovateľských organizácií (§ 6 ods. 1), ktorých sa predmet činnosti týka,
- e) stanovisko príslušného orgánu veterinárnej správy<sup>1a)</sup> o splnení veterinárnych požiadaviek<sup>1b)</sup> na výkon požadovaných činností.

(4) Ministerstvo vo výroku rozhodnutia určí aj predmet oprávnenia a lehotu na začatie činnosti. Rozhodnutie, ktorým bolo oprávnenie vydané, ministerstvo uverejní vo svojom publikačnom orgáne.

(5) Ministerstvo oprávnenie zmení, ak sa zmenili podmienky, na ktorých základe bolo vydané.

(6) Ministerstvo zruší oprávnenie, ak plemenárska organizácia

- a) nespĺňa podmienky podľa odseku 1,
- b) vykonáva činnosť, ktorá nie je uvedená v oprávnení,
- c) nezačala vykonávať činnosť v určenej lehote,
- d) iným závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené týmto zákonom alebo inými právnymi predpismi,
- e) požiada o zrušenie oprávnenia.

## **Starostlivosť o šľachtenie a plemenitbu**

### **§ 5**

(1) Starostlivosť o rozvoj šľachtenia a plemenitby okrem činností uvedených v § 3 ods. 1 písm. d), h), i) a j) môže vykonávať plemenárska organizácia spĺňajúca podmienky uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) na základe poverenia vydaného ministerstvom (ďalej len „poverená plemenárska organizácia“).

(2) Ministerstvo vydá poverenie podľa odseku 1 buď bez žiadosti, ak ide o právnickú osobu založenú alebo zriadenú štátom<sup>1a)</sup>, ktorá spĺňa podmienky uvedené v § 4 ods. 1, alebo na základe žiadosti.

(3) Pre posúdenie žiadosti, vydanie poverenia, jeho zmenu alebo odňatie platia ustanovenia § 4 ods. 3 až 6 obdobne.

### **§ 6**

(1) Úlohy starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby uvedené v § 3 ods. 1 písm. d), h), i) a j) môže vykonávať právnická osoba<sup>2)</sup> založená chovateľmi na účely zabezpečenia spoločných záujmov

a postupov pri šľachtení a plemenitbe určitého druhu hospodárskych zvierat (ďalej len „chovateľská organizácia“), ktorá má

- a) vypracovaný šľachtiteľský program pre príslušný druh hospodárskych zvierat a dostatočne početný súbor čistokrvných plemenných hospodárskych zvierat tohto druhu, plemena alebo línie na plnenie šľachtiteľského programu,
- b) taký štatút plemennej knihy, ktorý umožňuje každému chovateľovi príslušného plemena hospodárskych zvierat zaregistrovať v nej svoje zviera, ak spĺňa podmienky na zápis<sup>2a)</sup>; tento predpoklad nemusí spĺňať chovateľská organizácia, ktorá vedie plemennú knihu anglického plnokrvníka a klusáka,
- c) vytvorené odborné predpoklady na vedenie plemennej knihy a plnenie šľachtiteľského programu.

(2) Chovateľská organizácia môže za podmienok ustanovených v tomto zákone (§ 4) vykonávať činnosť plemenárskej organizácie.

(3) Ministerstvo na základe žiadosti prizná<sup>2b)</sup> chovateľskej organizácii postavenie uznanej chovateľskej organizácie, ak spĺňa podmienky uvedené v odseku 1.

(4) Rozhodnutie o priznaní postavenia uznanej chovateľskej organizácie (ďalej len „uznaná chovateľská organizácia“) ministerstvo uverejní vo svojom publikačnom orgáne.

(5) Ak chovatelia určitého plemena nevytvorili chovateľskú organizáciu, môže ministerstvo poveriť vedením plemennej knihy tohto plemena inú uznanú chovateľskú organizáciu.

(6) Uznaná chovateľská organizácia je na požiadanie chovateľa povinná zapísať do plemennej knihy, ktorú vedie, každé čistokrvné plemenné zviera príslušného druhu a plemena s pôvodom v ktoromkoľvek členskom štáte,<sup>2c)</sup> ak spĺňa podmienky na zápis stanovené štatútom príslušnej plemennej knihy. Na požiadanie chovateľa a po schválení ministerstvom uznaná chovateľská organizácia, ktorá vedie plemennú knihu pre ošípané, môže zriadiť a viesť osobitnú časť plemennej knihy, do ktorej zapisuje čistokrvné plemenné ošípané s pôvodom v inom členskom štáte majúce špecifické znaky, ktorými sa odlišujú od tuzemskej populácie toho istého plemena.

(7) Uznaná chovateľská organizácia je povinná predložiť ministerstvu správu o svojej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok do konca marca.

(8) Ministerstvo zruší rozhodnutie o uznaní chovateľskej organizácie, ak chovateľská organizácia

- a) nespĺňa niektorú z podmienok podľa odseku 1,
- b) závažným spôsobom porušuje svoje stanovy, tento zákon alebo iné súvisiace právne predpisy,
- c) požiada o zrušenie postavenia uznanej chovateľskej organizácie.
- d) nesplnila povinnosť podľa odseku 7.

(9) Ministerstvo aktualizuje a prostredníctvom svojej internetovej stránky sprístupňuje ostatným členským štátom a verejnosti zoznamy uznaných chovateľských organizácií a poverených plemenárskych organizácií, ktoré vedú plemenné knihy.

## § 7

(1) Žiadosť o schválenie programu kríženia obsahuje

- a) u právnickej osoby obchodné meno, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo, ako aj meno a priezvisko a trvalý pobyt osoby alebo osôb, ktoré sú jej štatutárnym orgánom; u fyzickej osoby meno a priezvisko, obchodné meno, trvalý pobyt a rodné číslo,
- b) činnosti z oblasti šľachtenia a plemenitby, ktoré mieni vykonávať,